

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelj in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Za ugled države.

V kratkem odpotuje v Ameriko naša delegacija, da najame veliko posojilo. Brez vsakega dvoma je, da bodo pogoji za posojilo tem ugodnejši, čim večji bo ugled naše države. Če bodo naši upniki prepričani, da naša država vsako prevzeto obveznost tudi točno izpolnjuje, potem se nam ni treba bati trdih pogojev. Druga pa je stvar, če ne bo v Ameriki tega prepričanja o naši državi.

Ze iz denarnih ozirov bi zato morali paziti, da uživa naša država v tujini čim večji ugled in skrbeti bi morali, da bi država vsako svojo obveznost točno in sigurno izvršila. Toda ne samo svoje obveznosti v tujini, temveč tudi one doma, ker prvo je, da ima država ugled doma, da cenijo njeno besedo njeni lastni državljani. Če je ne bodo cenili ti, potem jo bodo tuji še manj.

Ne more pa se reči, da bi naše vlade skrbele za ugled države. Cela vrsta zakonskih določb je, ki jih dosledno prezirajo prav vse vlade. In spoštovanja ne uživa niti ustava. Ta določa, da je pouk brezplačen, s taksami pa je finančni minister to določbo temeljito pokopal. Ustava določa, da je tisk svoboden, v skupščini pa je bil izglasovan zakon, ki samo neuporabljen ščiti svobodo tiska. Ustava daje ljudstvu samoupravno pravico, v resnici pa mine leto za letom, ko ostaja zahteva po oblastnih volitvah neizpolnjena.

Če se ne spoštuje ustava, naš osnovni zakon, potem ni čuda, če se drugim ne godi boljše. Takoj ob nastanku Jugoslavije je bilo rečeno, da se bodo dvajset odstotni odtegljaji pri žigosanju bankovcev povrnil. Kolikor je bilo vlad v Jugoslaviji, prav vse so na to obljubo pozabile.

Pred kratkim so zborovali državni nameščenci in zahtevali, da se jim vendar že enkrat izplačajo z zakonom določene razlike. Pa čeprav priznavajo upravičenost te uradniške zahteve prav vse stranke, se vendar bojimo, da bodo morali uradniki še leta dolgo čakati na ta dolg države.

Pri takih razmerah ni čudno, če pozablja vlada tudi na druge državne obveznosti, ki sicer niso določene po zakonu, ki pa vsled tega niso nič manj važne.

V prvi vrsti treba tu omeniti državne obveznosti do Jugoslovenov v tujini, do naših izseljencev. Kako vse drugačno stališče bi imela naša delegacija za ameriško posojilo, če bi se naša vlada malo bolj brigala za naše izseljence. Pa da bi se vsaj sedaj zamujeno popravilo in da se ne bi nikdar več ponovila neverjetnost, da so izjave člana naše interparlamentarne delegacije razžalile naš svet.

Še bolj ko za ameriške izseljence pa se ima naša vlada brigati za izseljence na Westfalskem. Božič bo Nemčija praznovala v znamenju naraščajoče brezposelnosti in nihče ne bo od te brezposelnosti tako udarjen, ko naš rudar. Ker je naš državljani, ne dobi brezposelne podpore od Nemčije, naša država pa mu tudi ne daje ničesar. Vsaj ne dobe vestfalski rudarji dostikrat niti invalidnin, ki jim po zakonu gredo in niti vizumske pristojbine se ne spregleda tudi najbednejšim.

Tako postopanje vlade je napačno in na škodo državnemu ugledu, ker državljani izgube vero v veljavnost državnih obvez. Država, ki v danem trenutku zahteva od državljanov i življenje i imetje, pa je interesirana na tem, da vsak državljani njeni besedi verjame, da ima vsaka njena obljuba polno veljavo.

Če bo videl državljani, da država vsako

Važna seja vlade

Beograd, 23. decembra. Kakor se doznava iz dobro poučenih krogov, se bo še pred božičem razpravljalo v vladi o nekaterih važnih vprašanjih. Zaradi tega so bili pozvani vsi člani ministrskega sveta v Beograd. Tako obvesilo je prejel tudi minister prosvete Štefan Radić, ki je sinoči ob 10. in pol dospel v Beograd. On si je takoj dal poročati o vseh

vprašanjih, ki so najaktualnejša v njegovem resoru. Razen tega je tudi nekoliko narodnih poslancev prispelo v Beograd. Za danes dopoldne ob 11. je odrejena plenarna seja ministrskega sveta. Minister prosvete Štefan Radić je prišel v Beograd, da uredi v vladi nekatera vprašanja, ki morajo biti regulirana še pred božičem.

Vagoni se bodo popravljali le doma.

Beograd, 23. decembra. V ministrstvu prosvete je bila konferenca direktorjev in šefov raznih oddelkov, ki se je bavila z vprašanji glede preureditve železniškega prometa v državi. Dela se na to, da se izda nov pravilnik o znižanju vozniških tarif in o izdelavi edinstvenega voznege reda za vso državo. Vprašanje o porazdelitvi vagonov je v načelu že rešeno. Vagoni se bodo od sedaj popravljali sa-

mo v naši državi in ne več v inozemstvu, kakor so se doslej. Zaradi tega se bodo razširile državne delavnice za popravila vagonov in lokomotiv in se bo zvišala njih kapaciteta proizvodnje. Tudi privatnim delavnicam se bodo dali nujni krediti za izvrševanje državnih nabav. Ako bodo razmere povoljne, bodo do jeseni popravljani vsi pokvarjeni vagoni.

NOVINARSKA KARTE.

Beograd, 23. decembra. Predsednik in tajnik jugoslovenskega novinarskega združenja sta bila včeraj pri ministru prometa Radojeviću v vprašanju brezplačnih železniških kart za novinarje. Od novega leta se bodo izdajale karte po sedanjem pravilniku, da ne bi nastala nobena zmeda. V teku meseca januarja se bo proučilo vprašanje novega pravilnika, ki bo po predlogu novinarskega združenja določal, da ima vsak novinar za minimalno naplačilo na svojo osebno legitimacijo pravico za prosto vozno karto.

NOV PROTIDRAGINJSKI ZAKON.

Beograd, 23. decembra. Minister socialne politike izdeluje nov zakon o pobiljanju draginje, ki se bo naslanjal na današnje skušnje v tem vprašanju. Definitivna redakcija bo gotova za en ali dva dni, nakar bo načrt zakona predložen ministrskemu svetu. Ko ga ministrski svet odobri, bo Nj. Vel. kralj obveščen o tem načrtu. Kakor hitro bo kralj podpisal ukaz, da se ta projekt predloži narodni skupščini, pride projekt takoj na dnevni red, in sicer 29. januarja 1926. Novi zakon bo popolnoma modificiran in apliciran na sedanje razmere.

BULLETINI ZUNANJEGA MINISTRSTVA.

Beograd, 23. decembra. Na predlog načelnika konzularnega oddelka v ministrstvu zunanjih poslov Markovića je odredil minister zunanjih poslov dr. Ninčić, da se vsa poročila naših konzulatov tiskajo in objavljajo kot mesečni konzularni bulletini ministrstva zunanjih poslov.

NAPREDOVANJE DRŽAVNIH SVETNIKOV.

Beograd, 23. decembra. Včeraj je Nj. Vel. kralj podpisal ukaz, s katerim se vsi oni državni svetniki, ki so imeli ta položaj 1. septembra 1923, prevedejo v 1. skupino I. kategorije.

IGRALNICA V ZAMETU SE ZAPRE.

Beograd, 23. decembra. Po odredbi ministra zunanjih del Bože Maksimovića je veliki župan ljubljanske oblasti izdal včeraj nalog policijskemu oblastvu v Zamentu, da takoj zapre ondoto igralnico.

svojo obveznost točno izpolni, potem je gotovo, da sme država ob vsakem hipu apelirati na svoje državljane. Kaj pa se more zgoditi v nasprotnem slučaju, si lahko misli vsak!

SEJA RIBARSKA KOMISIJE V OPATJI.

Sušak, 23. decembra. Italijanska jugoslovenska mešana komisija za ureditev ribarstva na Jadranu je včeraj na svojih sejah v Opatiji pretresala vsa vprašanja, ki se v zvezi z aplikacijo brionske konvencije. Nato je bilo predstavnikom naše in italijanske delegacije naročeno, da izdelajo načrt o ustroju permanentnega arbitražnega sodišča, ki bi naj odločalo v vseh ribarskih sporih. Pretresali so tudi poedine odredbe brionske konvencije in pri tem ugotovili, da so nekatere odredbe nejasne in bi to lahko dovedlo do netočnih tolmačenj. Zato se je sklenilo, da obe delegaciji predloži svojim vladam poročila o tem in da se izdelajo predlogi, v katerih bo vse natanko precizirano. Da bi se vse to čim prej lahko izvršilo in detajlno proučilo, so bile odgojene seje te komisije do 21. januarja 1926. Na zopetnem sestanku se bo osnovalo tudi permanentno arbitražno sodišče. Člani naše in italijanske delegacije so včeraj odpotovali iz Opatije.

MINISTER DR. KRAJAC DELA DALJE.

Beograd, 23. decembra. Ministri so začeli odhajati domov. Dr. Nikić je že predvčerajšnjim odpotoval v Brod, nočjo odpotuje minister za agrarno reformo Pavle Radić in poštini minister dr. Šuperina. V soboto zvečer odideta v Niš minister za zgradbe Uzunović in minister za promet Radojević. Minister za trgovino Krajač pa je preobremenjen s posli in ostane zato v Beogradu.

FRANCIJA ZAHTEVA OD ITALIJE POVRNITEV DOLGOV.

Rim, 23. decembra. Včeraj popoldne je francoski poslanik Besnard posetil v palači Chigi državnega podtajnika v ministrstvu zunanjih zadev Grandija in pri tej priliki sporočil italijanski vladi, da francoska vlada urgira ureditev vojnih dolgov. — V dobro poučenih krogih trde, da Italija svojih vojnih dolgov Franciji ne bo priznala, temveč se bo sklicevala na neke račune, po katerih bi bila ona povrnila že vse kredite, ki ji jih je Francija med vojno otvorila.

NOVE VOLITVE V SIRIJI.

Pariz, 23. decembra. Iz Beyruta javljajo, da je novi francoski vrhovni komisar Jouvenel razpisal nove administrativne volitve na vsem področju Sirije, razen v enih krajih, kjer še velja obsedeno stanje. Volitve bodo 8. in 20. januarja 1926.

Čehoslovaški parlament.

ZDRUŽENA OPOZICIJA ZAHTEVA OBTOŽBO MIN. ŠVEHLE IN FRANKA.

Praga, 23. decembra. V nadaljnjem poteku seje parlamenta so posamezne opozicijske stranke s skupno 140 poslanci stavile predsedstvu predlog, da se obtožita ministrski predsednik Švehla in bivši minister Franke, češ, da sta z redukcijo nemških, slovaških, madžarskih in tudi nekaterih čeških uradnikov kršila zakon. Poleg tega so bili vloženi trije nujni predlogi, prvi od socialnih demokratov, drugi od komunistov in tretji od poslancev Petzola v imenu nemške nacionalne stranke. Na vseh treh predlogih je istotako podpisanih 140 poslancev. Predlagatelji zahtevajo v teh predlogih, da se ukine zakon o redukciji. Okrog ene ponoči, ko je poslanec Juriga utemeljeval svoj predlog o obtožbi ministrskega predsednika Švehla, je prišlo v skupščini do burnih scen. Predsednik Malypetr je poslance Jurigo dvakrat pozval k redu in mu končno na podlagi poslovnika odvzel besedo.

ČIČERIN PRI STRESEMANNU.

Berlin, 23. decembra. Včeraj popoldne je Čičerin ponovno posetil dr. Stresemanna. Nadaljevala sta razgovor o gospodarski politiki.

AMERIKA POSLJE OPAZOVALCA NA RAZOROŽITVENO KOMISIJO.

Pariz, 23. decembra. »Agence Havas« javlja iz Washingtona, da je ameriška vlada sklenila poslati svojega opazovalca na komisijo Zveze narodov, ki dela priprave za sklicanje mednarodne razorožitvene konference. Od poročila, ki ga bo ta opazovalec predložil svoji vladi o rezultatih komisijskega dela, bo odvisno, ali se bo Amerika dala zastopati na razorožitveni konferenci, ali bo odklonila poziv.

MESTO MOSULA — DENAR.

London, 23. decembra. V cityskih krogih trde, da je angleška vlada ponudila Turčiji kredit 10 milijonov funtov, če prizna odločbo Sveta Zveze narodov glede mosulskega vprašanja. Razen tega pa bi se morala Turčija zavezati, da bo železniški material in industrijske proizvode kupovala v Angliji.

NAPET POLOŽAJ NA KITAJSKEM.

Tokio, 23. decembra. Vlada je sklenila poslati takoj iz Port Arthura 220 mož v Tientsin, da se tamošnja japonska posadka poveča na 550 mož, ker je položaj tam zelo kritičen.

NARAŠČAJOČ VPLIV FRANCOSKE LEVICE.

Pariz, 23. decembra. Kakor je dognal »L'Echo de Paris«, bo finančni minister Doumer na posebno zahtevo Brianda nekoliko spremenil svoj finančni načrt, da se nekoliko ustreže zahtevam skrajnih strank v levičarskem kartelu.

MOGOČ RAZKOL V ORJUNI.

Beograd, 23. decembra. Nesoglasje, ki je nastalo zaradi Pribeževićevega govora na kongresu samostojne demokratske stranke med njim in med dr. Leontićem oziroma nekim delom Orjune, zavzema vedno večji obseg. Ta organizacija je zato prišla v prav težak položaj. Mogoče je, da pride po predstojećem kongresu Orjune celo do razcepitve v njenih vrstah.

Slavenska banka.

Danes, 23. t. m. se vrši občni zbor »Slavenske banke«. Že pred kakimi 14 dnevi je izdal upravni svet tega zavoda objavo, gl. katere »bilanca za leto 1924, potem ko se upoštevajo prenos dobička iz leta 1923 in se ob enem pritegnejo izkazane rezerve, zaključuje iz izjavo Din 39.996.288,25.« Nadalje stoji v tej objavi, da se bo občenemu zboru predlagalo, da se deln. glavica zniža od Din 100 milijonov na 60 milijonov dinarjev, tako, da se izmenja pet starih delnic po Din 100 za tri nove delnice po Din 100 in da naj se ob enem zopet poveša deln. glavica na 100 milijonov dinarjev z izdajo novih delnic. V zvezi s tem je objavil upr. odbor izstop podpredsednika in posvečenočega upravnega svetnika Avgusta Praprotnika in ravnatelja dr. Kavčnika, naglasil izpremembo v sestavi majoritetnega konzorcija banke, povdaril reorganizacijo poslovanja in izrazil nade v bodočnost zavoda z ozirom na njegove zveze.

Izgube znašajo brez pritegnitve izkazanih rezerv in prenosa dobička iz l. 1923 Din 39.996.288,25, v bilanci dobička iz l. 1923 izkazane rezerve znašajo 12.725.186,67, iz dobička za 1923 se je dodalo rezervam še Din 1.073.175,40, prenos dobička iz l. 1923 znaša Din 199.144,54. Skupaj znašajo torej izgube Din 53.993.794,86.

V bilančnem poročilu za l. 1923 je posebno naglašeno, da izkazuje bilanca za l. 1923 čiste dobička Din 6.463.508,09 »po opreznosti oceni naših aktiv in pasiv.« Ker je to bilanco pregledal in našel v redu tudi nadzorstveni svet, nimamo povoda dvomiti, da je bilanca za 1923 pokazala pravo stanje zavoda. Ogromne izgube od skoro 54 milijonov dinarjev so morale torej nastati v letu 1924 in imajo za posledico izgubo vseh izkazanih rezerv in skoro polovico delniške glavice. Vsak delničar bo, v slučaju pritrilnega sklepa občnega zbora, izgubil pri petih delnicah (Din 500 nominalne) — dve delnici (Din 200 nominalne), pri sto dinarjih nominala torej 40 dinarjev.

Mnenja smo, da se delničarji Slavenske banke nikakor ne morejo zadovoljiti s tem, da se jih postavi pred gotovo dejstvo tega začetnega gospodarskega zavoda, kateremu so zaupali svoj denar — ampak, da imajo pravico zvedeti, kako so nastale te izgube! V prvi vrsti je v to poklican majoritetni sin-

dikat delničarjev Slavenske banke, kateremu je že od l. II. 1922 stal na čelu g. dr. Gregor Žerjav. Pričakujemo, da bo pred vsemi drugimi dr. Žerjav poklical na današnjem občenem zboru na odgovor one činitelje, ki so event. zagrešili te velike izgube in da bo to storil ne glede na eventualne prijateljske zveze! Hrbiti delničarjev niso parket, na katerem bi se smel plesati cancan!

Upr. odbor stavlja v svoji objavi nade v izvršne zveze, ki jih ima zavod. Pod temi zvezami razumemo dunajsko Länderbanko, ki je v zadnjih letih zadobila odločilen vpliv v Slavenski banki.

Z ozirom na sedanje prekerno stanje zavoda, kakor tudi z ozirom na to, da bo od slej v njem se pojačano gospodaril internacionalni židovski kapital, nas kot Slovence navdaja s posebnim zadovoljstvom dejstvo, da se je fuzija Slavenske banke z Ljubljansko kreditno banko vsaj za enkrat preprečila. Saj je Ljubljanska kreditna banka edini večji denarni zavod, kjer imajo Slovenci še odločilno besedo, potem ko je Jadranska banka morala preiti v roke beogradske čaršije.

Pri tej priliki se spominjamo na uprav zločinsko kampanjo, ki se je vodila proti tedaj še slovenski Jadranski banki v Trstu in proti Jadranski banki v naši državi. Uprižarjali so se pravi runi na ta zavoda, od katerih je moral prvi že v letu 1922 izplačati svojim upnikom okroglo 20 milijonov lir, drugi pa v toku kampanje nad 150 milijonov dinarjev! Elek je bil, da je zavod v Trstu, kjer so bili naloženi milijoni slovenskega denarja, končno skrahiral, v Jugoslaviji pa je morala prepušiti Jadranska banka Kreditni zavod v Ljubljani zopet Nemcem in z vsemi svojimi industrijami, oslabiljena vsled kampanje, preiti iz rok Slovencev v beogradske roke!

Kako bombastično so se napovedovale velikopotezne akcije za Slovenijo! In kaj je rezultat! Jadranska banka v Trstu skrahirana, Jadranska banka v naši državi izgubljena za Slovence, Kreditni zavod zopet v nemških rokah, Slavenska banka je izgubila svoje rezerve in dober del svojega kapitala in je razven tega zajadrala čisto pod vpliv tuje Länderbanke, in tuj kapital, ki je našel pri nas svoje eksekutorje, naskakuje že tudi Lj. kred. banko! Evo prave bilance našega denarstva!

Dr. N. N.

Obraznava F. Gabrovšek — A. Prepeluh.

Albin Prepeluh oproščen.

Danes se je vršila pred deželnim sodiščem v Ljubljani razprava proti častnikarju Albinu Prepeluhu. Tožil ga je tajnik SLS Fran Gabrovšek zaradi članka: »O dobrih in slabih duhovnikih«, ki ga je A. Prepeluh priobčil v 41. številu »Kmetijskega lista«, in katerega del se glasi:

»Pokvarjeni duhovniki. Pokvarjen človek ni nikje rdober; naravnost slab pa je pokvarjen duhovnik. Če so tudi med duhovniškim stanom slabi ljudje, je to naravno, ker so pač tudi ljudje. Mi pravimo: Molčimo o njih! O njih ni treba izglubljati mi besede! Dobre duhovnike pa spoštujemo! To so tisti, ki opravljajo z velikim poštovanjem svoje službe in ki se bavijo posebično tudi s takimi posli posvetnega značaja, ki so obče koristni in občenarodni.

Za dobre duhovnike pa nimamo onih, ki nočejo opravljati poslova dušnega pastirstva, ker je služba pretežka in preveč slabo odškodovana, pa se zaradi tega pod plaščem branilev vere skrivajo bodisi v parlamentarnih klubih, tajništvih političnih strank, uredništvih političnih listov itd. V tem se skriva takozvani politični klerikalizem, ki ga nečemo, ki ga tudi ljudstvo zaničuje, pa čeprav ga podpirajo ljubljanski oo. jezuiti!

Ta odstavek je smatral F. Gabrovšek za osebnost žalitev in je vložil pri deželnem sodišču tožbo, češ da je A. Prepeluh s tem priobčil in raznesel nekaj neresničnega, kar utegne časti, dobremu imenu in družabnemu

ugledu zasebnega tožitelja F. Gabrovška škodovati. Pravi nadalje, da je ves članek ena sama filipika proti SLS in proti duhovnikom, ki se udeležujejo v stranki, kakor poslanec: dr. Korosec, dr. Hohnjec, dr. Kulovec, Smodeju, Kleku — uredniku »Domoljuba« Zabretu in drugim. Zagrešil, da je torej kaznivo dejanje klevete v zmislu čl. 52. tisk. zakon.

V svoj zagovor pojasni Albin Prepeluh, da to ni nikak osebni napad, temveč zgolj teoretično razglabljanje in odkrita izpoved osebnega prepričanja. Da pa je ta članek napisal, va v politiko in strankarstvo, temveč naj zvišen nad obema deluje za obči in narodov blagor. Povdari tudi, da če bi bilo to njegovo dejanje kaznivo, da je nemogoča vsaka javna poštna kritika in sploh izpoved osebnega prepričanja. Da pa je ta članek napisal so bili predvsem povod mnogi »Slovenčevci« članki, ki so napadali ali pa vsaj grajali članek župnika Barleta v »Kmetijskem listu«.

Tožencev zagovornik dr. Breje povdarja, da je to zgolj reelen napad na duhovnike, ki delujejo v SLS in da se mora obtoženec kaznovati.

Obtoženec zagovornik dr. Marušič pa v jasnih besedah oriše, da je to zgolj samo kritika in da sploh ni govora o kakem kaznivem dejanju.

Sodišče nato izreče oprostilno razsodbo, ker je mnenja, da se je članek gibal v mejah dopustne kritike.

Bajka o „nazadovanju“ radičevščine.

Zagreb, 18. decembra.

Jutro in »Slovenec« se že nekaj dni tolažita z »rapidnim nazadovanjem radičevščine na Hrvaškem. Glasilo slovenskih (?) mladincev dobiva svoje informacije od posestrim »Riječi«, »Slovenec« pa naseda dobrohotnim kaptolskim informacijam. Da v Sloveniji ne bo slepomišljenja s stanjem Hrvatske seljačke stranke, hočem povsem objektivno prikazati dejstva, ki jih ne more utajiti noben poznavalec političnih razmer na Hrvaškem. Vsekakor pa je obžalovati, da slovensko časopisje v tem oziru ne vrši svoje publicistične naloge, kajti prišel bo dan, ko se bodo izkazale vse bombastične informacije kot čisto nedolžne race, škoda pa bo imelo slovensko ljudstvo, ki je iskalo točne slike o stanju na Hrvaškem iz zagrizeno-strankarskega časopisja.

Čisto razumljivo je, da pričakujejo nasprotniki kmetijske demokracije polom Radičeve stranke, zlasti pa velja to o Radičevih nasprotnikih izven hrvatskih mej. Tolmačenja za take trditve pa so različna. Samostojni demokrati gledajo in poslušajo — kakor hipnotizirani — na svoje nekdanje zaveznike radičevce; če Pašića radi hude zime ni v teku 48 ur v predsedstvo vlade, že tolmačijo svojim vernim čitateljem, da bo vsak trenutek izbruhnila vladna kriza, češ »Radič je vse pokvaril« s svojimi neprestanimi govori. »Slovenec« pa vrtka svoj termometer v zajedničarsko limonado in zato napoveduje vsak trenutek popolno katastrofo Radičevega izdajstva. Toda eno in drugo je napačno. Vse to je pia desideria... Nemci imajo bolj surrogat: Der Wunsch ist der Vater des Gedankens. Stvar je popolnoma drugačna.

Predvsem je treba vedeti sledeče: Borba med nekdanjim nacionalnim blokom in HRSS je bila res borba na življenje in smrt.

Ljuba Jovanović je sam priznal v Zagrebu, da so radičli tresli na mizo poslednji »adute« takozvane »mađarske« volitve, a naposled so videli, da je vse zaman. Kmetijske gibanja ni bilo mogoče zajeziti ne z bajoneti in ne z metodami političnega bizantinizma. Ker se odpor ni dal zlomiti, je postala aktualna ideja sporazuma. Do 27. marca je imela HSS silno težavno stališče, ali odgovor jo je tako usposobil za vse eventualnosti, da radičli niso mogli dolgo razmišljati. Naposled je sam Pašić pristal na solucijo sporazuma, dobro vedoč, da mu sicer nič ne preostane. Odkar je stopila HSS v vlado, se je njen položaj neprimerljivo zboljšal. Organizatorji imajo sedaj akcijsko svobodo, ki je prej niso imeli. Seljaštvo je že davno informirano, da strankin pokret ne pomeni menjanje taktike, marveč da je to nova politika, kakoršna zahtevajo interesi Srbov, Hrvatov in Slovencev. V hrvatske vasi ne gre snubiti razen radičevcev prav nobena stranka. Gospod Bazala bi si zunaj zamazal svoj cilindar, Lorković že po naravi ne more govoriti »inferiornim« množicam, disidenti so se pa tako globoko zapletli v frankovsko mrežo, da ne morejo iz nje. In v Sloveniji ljudje res ne vedo, da je končal tisti hrvatski politik, ki razgreva svoj dober prestiž na žerjavici jadne frankovščine. Če bi se orientiral o hrvatskih političnih razmerah po kompasu »Slovenec«, bi človek mislil, da je že pol Hrvatske v laboru Buča, Došana, Trajnovića, Trumbića e tutti quanti. Toda »Slovenec« pozablja, da je hrvatsko ljudstvo do grla sito opozicije in da si želi pozitivnega zakonodajnega dela. Podpirati sedaj federalizacijo, bi pomenilo formiranje nove opozicijske fronte. Tega pa ljudstvo noče in zato bo pri prihodnjih volitvah Stjepan Radić zo-

pet izšel kot zmagovalac iz volivne borbe. V poslednji vasi že vedo, da je izdelal seljački klub projekt o unifikaciji davčne zakonodaje in da so se radikali spočetka branili, vzeti ta predlog v pretres. Hrvatska vas že vidi, da je prešel Stjepan Radić v ofenzivo: sedaj velja pritiskati, da se iztisne, kolikor je mogoče. Seljačka stranka je vstopila v vlado, da sodeluje pozitivno pri socialnih in ekonomskih reformah, in ne radi strankarskega žongliranja. Vse to je znano v hrvatskih vaseh, le v Ljubljani se tolažijo z »nevednostjo« hrvatskega kmetijskega ljudstva. Čisto pogrešil pa je »Slovenec« s tem, da vabi hrvatske katoličane v nekako vsekatoliško fronto, ki bi obsegala Slovence in Hrvate. To je nezmislno in ne more najti med hrvatskim kmetijskim ljudstvom nikakega odziva. Sicer se bodo pa klerikalci lahko osebno prepirali na dan volitev — in je vseeno, kedaj se bodo vršile — da med Hrvati ne bodo dobile ničesar federalistične stranke. HSS bo obdržala vse svoje pozicije, a verjetno je, da se bo še nekoliko ojačila. Čedalje bo na vladi, tem bolje zanj. Radikali bodo sporazumu in blagru srbskega ljudstva na ljubo morali pogoltniti še marsikatero pilulo, pa to jim ne bo škodovalo. Doslej se je preveč politiziralo in premalo delalo. V tem so radikali iz nekega tradicionalizma prednjačili. Priznajmo jim zasluge, ki jih imajo, imejmo pa tudi dovolj poguma, pogledati si v oči. Da »radičevščina« res ni brez moči v vladi, je pokazal slučaj broderskega sindikata. Nekateri prijatelji Raše Miloševića — to je zainteresirani predsednik upravnega sveta broderskega sindikata — so poskušali frontirati proti Pašiću in Anti Radojeviću, ker jim utegne prekritizati podržavljenje plovnega parka vse materialne račune. Stvar je bila že kritična, a v tem trenutku je priskočil Pašiću na pomoč Stjepan Radić ter je zagrozil z demisijo, ako vlada ne usvoji načrt prometnega ministra. Tudi to je znano že v hrvatskih vaseh, samo v Sloveniji se tolmači politična situacija na Hrvatskem po željah, ki so neizpolnjive. HSS gleda mirno v bodočnost, ker ve, da je nobena sila — tudi nova obznana ne — ne more spraviti iz ravnotežja. To pa naj si zapomnijo vsi, ki pišejo o hrvatskih razmerah, a jih jedva poznajo, kamoli zasledujejo, kakor bi delal sam g. Stjepan Radić.

Viator.

PAŠIČEV VEČER.

V soboto so proslavili mariborski radikali 80-letnico rojstva svojega vrhovnega šefa g. N. Pašića v Narodnem domu. Že ob osmih zvečer je bila dvorana, katero so v ta namen svečano okrasili, nabito polna in je vladalo prav svečano razpoloženje.

Predsednik dr. Ravnik je pozdravil vse navzoče in povdarjal, da je za slavljenca posebno zadoščeno velika udeležba s strani delovnega ljudstva in prelepa harmonija, ki prijateljsko veže vse sloje v korist ljudstva in države. Slavnostni govornik dr. Ferdo Müller je otvoril svoj obširni in globoko ter poetično zasnovani govor s pozivom, da zapoje vsi zbrani državno himno, nakar je ob zvoku godbe zadonela po dvorani mogočna »Bože pravde«. Z vznešenimi besedami je slavil govornik vrline slavljenčeve in ga nazval zvezdo vodnico na jugoslovenskem obnebu. Orisal je njegovo življenje, trpljenje, boje in končno zmago v njegovem neprestanem in vztrajnem, z globoko vero prepojenem stremeljenju za osvoboditev Srbov, Hrvatov in Slovencev. Veliko, ogromno delo ga še čaka, vendar gledajo vsi trije narodi s popolnim, že mističnim zaupanjem na svojo zvezdo vodnico, ki bo naš narod pripeljala v lepšo in boljše bodočnost. V preroških besedah je pokazal govornik, kako vidi v bodočnosti celo našo jugoslovansko zemljo svobodno in ujedinjeno v sreči in blagostanju. »Slava« klici Nikoli Pašiću so zaključili lepi govor. Vrstile so se izbrane godbene in pevске točke, katere je spretno vodil g. nadrev. Premou. Dr. Ravnik je okoli polnoči zaključil oficijelni del z lepim, navdušenim končnim govorom.

Radikal.

Politične vesti.

»Juturni list« o vseučiliškem vprašanju. »Juturni list« priobčuje o vseučiliškem vprašanju daljši članek, v katerem med drugim naznana, da bo skoraj sklicana posebna komisija, ki ima sklepiti o zakonskem načrtu o vseučiliščih. Komisija bo sestavljena iz zastopnikov vseh univerz. »Juturni list« pravi dalje, da je brezumno ekvipirati z vsem znanstvenim aparatom trikrat paralelne fakultete. Končno pravi »Juturni list«, da je prezgodaj, če se na podlagi nezadostne interpretacije izjav prosvetnega ministra ustvarja dispozicija proti njegovim dobromislečim nazorom. — Na ta izjavljanja »Juturnega lista« moramo odgovoriti sledeče: Vseučiliško vprašanje v Jugoslaviji se more razpravljati samo s stališča spopolnitve že obstoječih univerz. Ne more biti niti govora o tem, da bi se na katerikoli univerzi izvedla le najmanjša redukcija. Zlasti pa povdarjamo to glede ljubljanske univerze, ki je bila itak ves čas prav po mačehovski dotirana. In naglašamo, da je glede ljubljanske univerze slovenski narod tako enodušen, da si bo vsak samo sebi škodoval, če bi hotel vzeti ljubljanski univerzi le nekaj tega, kar je svoboda dala in poštvalna pridnost ljubljanskih univerzitetnih profesorjev ustvarila. Menda smo poleg Albancev Slovenci edini evropski narod, ki nima svoje popolne univerze in zato je zahteva slovenskega naroda, da se univerza čim bolj izpopolni!

Občinske volitve v Ljubljani »Jutru«, njega dopoldanski in popoldanski izdaji ne dajo miru. Gospoda, ki edina ima krivdo, da je bila pogažena občinska avtonomija v Ljubljani, ima najmanj pravice kričati po upostavitvi avtonomije. Na frivolni način je bil razpuščen občinski svet samo zato, ker ni bil všeč demokratu generalštabu. Ko so se čutili dovolj močne in so pod okriljem »nacionalnega bloka« — Bog mu grehe odpusti — upali na zmago, so brž razpisali volit-

Reklame ne potrebuje

O. BERNATOVIĆ

ker se blago radi svoje kvalitete in cene samo priporoča!

ve in to na kratek rok na delavnik. Njihove mahinacije so preprečile vse ostale stranke, ki so se združile v »samoupravno zvezo« ter vložile enotno listo. Kot ena falanga je šla vsa poštna Ljubljana v boj proti stranki, ki se jej lahko očita, da je zaigrala avtonomijo ljubljanskega mesta. Z ničevim razpustom občinskega sveta zgolj iz partizanskih ozirrov se je ustvaril nevaren precedens za vso bodočnost. V naslovu »samoupravne zveze« je bila dana volilna parola. Takega poraza SDS še ni doživela, kakor bi ga bila pri spomladanskih obč. volitvah, tako zelo je bila ogorčena vsa Ljubljana nad skrunilci njene samouprave. Od strahu jej je padlo srce v hlače in takrat na migljaj Jutrovih redakterjev vseposlušna vlada — je preklcala volitve. Ponovno kršenje avtonomije! Postavili so potem na magistrat triacije in po skoro enoletni vladi je bil velikemu županu dan migljaj, češ sedaj je prišel čas za razpis volitev. Promptno se je slušalo. Taki igri z obč. avtonomijo je bilo treba postaviti mejnik. Zategadelj je moral vel. župan preklicati razpisane volitve in pa tudi zategadelj, ker so se bili storili koraki, da se provedejo obč. volitve po čistem proporu. Pričakovalo se je, da bo dotična izprememba volilnega zakona vzprejeta že v dvanajstih. Iz tehničnih ozirrov to ni bilo mogoče. Upajmo, da se bo to zgodilo v najkrajšem času. Potem pa naj bodo takoj volitve, še prej kakor pa 7. marca. Kršilec obč. avtonomije ljubljanske pa povemo, da bo skrbjeno za to, da jim bo Ljubljana ob volitvah v obč. svet dala pravičen in primeren odgovor. In ne bo nič izdala njihova takozvana »naprednost« in njihova takozvana »nacionalnost«. S publicami se ne bo slepomišlilo.

— Celjski občinski svet je na predlog dr. Kalana protestiral proti odločitvi ljubljanskih občinskih volitev. Protestu so se pridružile tudi vse stranke. — Lepo je, da brani celjski občinski svet občinsko avtonomijo, toda kje je bil ta občinski svet s svojim protestom tedaj, ko se je prvič pogazila občinska avtonomija Ljubljane? In dalje: razume-mo, če predlagajo tak protest samostojni demokrati, toda čudimo se, da ne uvidijo strankarskega manevra druge stranke in da podpirajo samostojne demokrate.

— »Politika« o situaciji. Zatišje je popolno in zabeležiti ni prav nobenih političnih dogodkov. V predsedstvo vlade ni prišel prav noben minister, v skupščini ni prišel poslanec. Kombinacije pa se delajo vseeno. Tako sodijo nekateri opozicionalec, da mora priti konec januarja do krize. Državni stroj je v popolnem zastoj, dočim pričakuje vsa dežela inicijative, dela, enerzije. Da pa se pride do novega impulza, je treba iti med narod in najti nove sile. To pa je mogoče le, če se gre med narod z iskrenim programom. Po debatah, ki so vodile v radikalnem klubu bi se dalo sklepati, da je v radikalnem klubu dosti ljudi, ki bi mogli priti s takim delom. Vprašanje je le, če bodo imeli dovolj odločnosti. Če bodo imeli ti radikali dovolj vztrajnosti, potem ni izključeno, da pride do nove vlade, ki bi jo tvorili vsi radikali skupno s Hrvati ter nekaterimi opozicijskimi strankami (Davidovičevci, Spahovci in SLS). Če pa ne bodo imeli dovolj odločnosti, potem govore nekateri opozicionalec tudi o možnosti vlade brez radikalov in bi vstopile v to vlado obnem z radičevci tudi vse opozicijske stranke. — Teh kombinacij seveda ni vzeti za suho zlato, temveč le kot interesanten komentar, ki tudi ni brez podlage.

— Rusija in razorožitvena konferenca. Svet Zveze narodov je povabil sovjetsko vlado, da se udeleži komisije, ki bo 15. februarja zborovala v Ženevi v svrhu izdelave predlogov za razorožitveno konferenco. V tem povabilu povdarja Svet Zveze narodov, da je za izvedbo razorožitve Rusija tako važna, da ne zadostuje, če se udeleži samo razorožitvene konference, temveč mora sodelovati tudi pri delu komisije, ki bo razorožitve pripravila. »Izvestja« pišejo v svojem odgovoru na to povabilo, da je sovjetska Rusija vedno pripravljena podpirati akcijo za razorožitve, vendar pa le pod pogoji, ki so za sovjetsko vlado sprejemljivi. Ker bojkotira sovjetska Rusija Švicarsko zaradi umora svojega poslanika, zato se sovjetski delegati ne morejo udeležiti nobene komisije, ki zbora bo torej moral sklicati razorožitveno konferenco izven Švicarske, če hoče, da se je udeleže tudi Rusi.

— Rusija ne plača predvojnih dolgov. Na zborovanju osrednjega odbora komunistične stranke je imel generalni tajnik stranke Stalin puterni govor o političnem položaju. Med drugim je dejal, da se je z letošnjim letom v resnici pričela zunanja trgovina s sovjetsko Rusijo. Amerika zahteva pred vsem bombaz, dočim kupujeta Anglija in Nemčija živila. Oviru za nadaljnji razvoj ruske zunanje trgovine pa je vprašanje carskih dolgov, ki znašajo po računih zapadnoevropskih držav 30 milijard rubljev. Nikakor ni sovjetska vlada v stanju, da bi izpomenila revolucionarne zakone iz l. 1917 o neplačanju carskih dolgov in nacionalizaciji industrije. Edino, kar more sovjetska Rusija storiti, je to, da proti koncesijam naredi za Anglijo in Francijo izjemo in da bi dovolila bivšim lastnikom industrijskih podjetij razne ugodnosti in pravice, le da le pod pogojem, da se vojni dolgovi popolnoma razveljavijo. — Stalin je nadalje izjavil, da ne veruje v uspeh londonskih pogajanj, ker je prepričan, da bo Amerika s svojim vplivom ta pogajanja razbila.

Dnevne vesti.

VPRAŠANJE LJUBLJANSKE UNIVERZE IN »NARODNI DNEVNIK«.

V uvodnikih, člankih in noticah smo se opetovano in jasno izrekli za popolno ohranitev sedanje ljubljanske univerze in enako jasno zahtevali, da se neha sedanje naravnost mačehovsko dotiranje ljubljanske univerze.

Zato smo bili mnenja, da v javnosti ne more biti nobenega dvoma o tem, da smo mi odločno proti vsaki redukciji na ljubljanski univerzi, zlasti pa proti ukinitvi medicinske fakultete. Ker pa smo objavili o ljubljanski univerzi članek, ki je izšel iz krogov Zveze slovenskega kmetijskega ljudstva, v prepričanju, da s to objavo ustrezemo oni javnosti, ki hoče slišati vsa mnenja, se nam očitno, da smo se s tem izjavili proti ljubljanski univerzi.

Kakor je ta očitek brez vsake resne podlage in zato nanj odgovor pravzaprav nepotreben, pa smatramo za dobro, da razušimo vsako nejasnost in presekamo vse intrige, da izjavimo sledeče:

Brez ozira na izjave aktivnih politikov in njihovo stališče do ljubljanske univerze smo mi slej ko prej odločno za ljubljansko univerzo in vztrajamo v polni meri na manifestu ljubljanske univerze ko tudi na izjavi kulturnih društev in političnih strank. V skladu s tem našim stališčem bomo podpirali tudi vsako akcijo, ki bo podvzeta v korist ljubljanske univerze.

Menda ni po tej naši izjavi nobene nejasnosti več in če bi bila, potem jo moremo smatrati le kot posledico slabe in zlohotne volje. Da pa na to ne bomo reagirali, je pač razumljivo.

Uredništvo »Narodnega Dnevnika«.

— **Železniški tarifi.** Te dni se vrši v prometnem ministristvu konferenca direktorjev vseh železniških direktorj. Konferenca razpravlja o reorganizaciji celokupnega železniškega prometa in znižanju potniških železniških tarifov. Govori se, da namerava prometno ministristvo znižati z novim letom osebnih tarifov za približno 25%.

— **Pravilnik o zrakoplovstvu.** V prometnem ministristvu se izdeluje pravilnik o zrakoplovstvu.

— **Pravilnik k invalidskemu zakonu.** Definitivna redakcija pravilnika k invalidskemu zakonu je končana. Pravilnik je predložen ministru socialne politike v odobrenje.

— **Administrativne kazni uradnikov.** Finančno ministristvo je izdalo naredbo, ki določa, da za odloke o administrativnih kaznih državnih uslužbencev, izrečenih na podlagi disciplinarnega postopanja, kakor tudi za pritožbe zoper te kazni, ni plačevati nobenih taks.

— **Vprašanje železniške proge Bihač—Otočac—Senj.** V železniškem ministristvu se proučava predlog zagrebske trgovske zbornice glede zgradbe železniške proge Bihač—Otočac—Senj, ki bi bila za zvezo zahodnega dela Bosne z morjem velike važnosti. Kot se govori se prično dela že prihodnje leto.

— **Sanatorij na Korčuli.** Po inicijativi kulturnih društev se je pričela v Korčuli akcija za ustanovitev modernega sanatorija z morskim kopališčem na Korčuli.

— **Zobozdravniki zoper zobotehniko.** Te dni se je vršilo v Zagrebu veliko zborovanje zobozdravnikov, na katerem so se obravnavala razna stanovska vprašanja. Med drugim se je obravnavalo tudi vprašanje samostojne prakse zobotehnikov. Soglasno je bilo sklenjeno, da naj se zobotehnikom samostojna praksa ne dovoli, ker bi bili sicer enakovredni z zobozdravniki, ki so absolvirali visokošolske študije. V svrh tozadevne intervencije je bila poslana deputacija zobozdravnikov k ministru za narodno zdravje.

— **Katehetske doklade.** Intervencija Udruga katehetov v Sloveniji in nekaterih narodnih poslancev je dosegla, da izplača finančna delegacija v Ljubljani vse zastale katehetske doklade.

— **Zvišanje plač poštne odpravnikov.** Dasi radi kontroverze med kompetentnimi faktori glede štetja službenih let poštne odpravnikov v napredovanje in v pokojnino pravilnik o poštne odpravnikov za enkrat še ne bo stopil v veljavo, se bodo regulirali prejemki imenovanih državnih uslužbencev že s prvim januarjem po določenih omenjenega pravilnika.

— **Obala se zrušila v morje.** Te dni se je zrušila bakerska obala, ki je kazala že dalje časa sumljive znake, v morje. Vzrok je ta, da se pri zgradbi niso upoštevale posebnosti terena. Zgradba je veljala milijone dinarjev.

— **Naval božičnih kupcev na dunajske trgovine.** Dunajske trgovine delajo za božič nepričakovano dobre kupčije. Posebno velik naval na trgovine je bil v nedeljo. V nekaterih velikih trgovinah, ki so imenovane »Mariahilfer« , so sile tako velike množice kupcev, da je nastala smrtonovarna gneča ter so morali trgovci radi tega zapirati vrata in klicati na pomoč policijo. Na Dunaju se torej pridno kupuje — kljub gospodarski krizi in kljub vedno naraščajoči armadi brezposelnih.

— **Skoro milijon radio-abonentov v Nemčiji.** Dne 1. decembra je znašalo glasom uradne statistike celokupno število prijavljenih poslušalcev radiotelefonijskega programa 966 tisoč 804. Število je naraslo tekom meseca novembra za 53.028, kar znači na dan 1168 novih prijav.

— **Demokratizacija romunske cerkve in borba za stari koledar.** Jeseni je izglasoval romunski parlament zakon o reorganizaciji in unifikaciji romunske pravoslavne cerkve na podlagi široke samouprave. Gospodarska, kulturna in administrativna uprava cerkvenih zadev naj bi prešla v kompetenco epiarhne skupščine, obstoječe iz dveh tretjih lujkov in ene tretjine duhovnikov. — Pred kratkim se je vršila v Besarabiji epiarhna skupščina. Na skupščini se je pretresalo pred vsem vprašanje reforme koledarja. Pravo-

slavno prebivalstvo se je izrazilo zoper uvedbo novega koledarja. Cerkev, v katerih se vrši bogoslužje po novem stilu, so popolnoma prazne. V nekaterih krajih je prišlo do ostrih sporov. Nekaj duhovnikov, ki so obredovali po starem stilu je bilo odpuščenih. Kmetje izstopajo iz pravoslavne cerkve ter pristopajo k raznim sektam. Epiarhna skupina v Kišinevu je predložila kralju in vladi prošnjo, da se novi stil ukine ter da se proslave božični prazniki po starem koledarju.

— **14. kongres ruske komunistične stranke.** Te dni se je vršil 14. kongres ruske komunistične stranke. Kongresa se je udeležilo 1253 delegatov, ki so zastopali 1.200.000 organiziranih članov stranke. Kongres je otvoril ljudski komisar Rikov. Izvoljeno je bilo soglasno predsedništvo, obstoječe iz 47 oseb. Med temi se nahajajo Stalin, Rikov, Buharin, Zinovjev, Kamenjev, Trocki, Džeržinski, Sokolnikov in Krupskaja. Stalin je podal poročilo o delovanju centralnega odbora.

— **Državni izpit za esperanto v Avstriji.** Te dni so se vršili v Avstriji prvi državni izpiti iz esperantskega jezika. Rezultat je bil prav dober. 19 kandidatov je dobilo izpričevalo za pouk na srednjih šolah, 10 jih je dobilo izpričevalo, da obvladajo esperantsčino. Prihodnji izpiti se vrše meseca aprila 1926.

— **Po nalogu fašistov »Novi list«** priobčuje odprto pismo več reških pravkov, naslovljeno na mestno poglavarstvo v Reki. V pismu se povdarja, da so bili sestavljeni na reškem mestnem poglavarstvu pred dvema mesecema volilni imeniki, iz katerih pa so po nalogu fašistov izpuščeni reški meščani nefašisti. Med izpuščenimi je tudi mnogo Hrvatov.

— **Jules Méline.** Bivši francoski ministri predsednik Jules Méline je umrl. Bil je vnet zagovornik zaščitne carine na Francoskem. Rodil se je dne 20. maja 1838. Po poklicu advokat in pozneje politični vodja lista »République Française«, je bil izvoljen leta 1872. za poslance. Zbornici je pripadal do leta 1903. Od leta 1883. do 1885. je bil poljedelski minister. V letih 1888. in 1889. je bil zbornični predsednik in obenem poljedelski minister. Od leta 1903. dalje je bil član senata. Njemu so pripisovali glavno krivdo radi Dreyfusove zadeve. Takrat je proglasil stališče: »Dreyfusove afere ni!«

Pred nakupom

Vaše zimske obleke poselite našo veliko izbiro raznovrstnih oblačil za gospode in dečke

Jos. Rojina, Ljubljana.

— **Avstrija zoper inozemske delavce.** V avstrijskem parlamentu je bil sprejet te dni zakon o zaščiti delavcev. Po tem zakonu je vezano priseljevanje inozemskih delavcev na privoljenja posebnih od vlade vzpostavljenih komisij. Kljub ugovorom socialnih demokratov, ki se boje, da poslanstvo v slučaju svobodnega priseljevanja kmetijskih delavcev avstrijski poljedelski delavci brez kruha in da se bo severozapadna Niževavstrijska dežela, se priseljevanje sezonskih delavcev ni omejilo.

— **Avstrija se desavtriazira.** Pred kratkim so se pritožili avstrijski socialni demokrati, da je odredila uprava avstrijskega tobačnega monopola, da morajo izobesiti tobačne trafike rumene izveske. Sedaj je odredila oblast, da ne smejo biti table rumene, temveč bele.

— **Delavska visoka šola na Dunaju.** Sredi meseca januarja se odprvi na Dunaju delavska visoka šola. Vodil jo bo Josef Stern. Predavali bodo med drugim: dr. Renner, dr. Otto Bauer, prof. Maks Adler in prof. Fränkel. Tečaji bodo trajali 6 mesecev.

— **Renski vinski trg.** Iz vinorodnih krajev ob Renu prihajajo zalosna poročila glede letošnjega trga. Vinogradniki so prodali tako malo vina, da zro s težkimi skrbmi v prihodnost. Zdi se, da se toči tudi v gostilnah v Nemčiji manj žlahtne kapljice kot brozge, prav tako kot v Ljubljani.

— **Kriza nemškega gospodarstva.** Te dni se je vršilo v Düsseldorfu zborovanje različnih gospodarskih korporacij. Konferenca se je pečala s stiskom, v kateri se nahaja nemško gospodarstvo. Udeležba je bila izredno mnogobrojna. Razven zastopnikov državnih, provincialnih in komunalnih oblasti so bili zastopani industrijalci in voditelji velikih renskih in westfalskih koncernov. Eden od govornikov je napadal protigospodarsko vladno politiko. Povdarjal je med drugim, da industrija ne prenese nobenega zvišanja davčnih in socialnih bremen več.

Najbolj hvaljena in času primerna
BOŽIČNA IN NOVOLETNA DARILA SO
TRPEŽNA GORKA OBUTEV
IN OBLAČILA.

Za mal denar nabavite vse vrste istih
edinole v detajlni trgovini konfekcijske tovarne

FRAN DERENDA & CIE
LJUBLJANA

Gradišče 4. Erjavčeva c. 2.
Telefon interurban 249.

— **Tragična katastrofa pri sankanju.** Iz Cerne poročajo: Hčerki gostilničarja Jekla, od katerih je bilo eni 11, drugi 6 let, sta našli smrt v hladnem Bosutu. Sankali sta se. Pri tem pa se jima je udrl led. Njihov 7 letni brat, ki je vlekel sanke, se je rešil s tem, da je skočil na trdnjši led. Ko je oče zvedel za nesrečo, se je podal na lice mesta ter skočil v vodo, hoteč koiskati trupla svojih otrok. Pri tem bi bil izgubil kmalu tudi sam življenje. S težavo so ga izvlekli iz vode.

— **Avtomobilska nesreča.** Te dni se je pripetila v Lübecku velika avtomobilska nesreča. Radi močnega snežnega meteža ni opazil šofer nekega avtomobila, v katerem so sedeli trije izletniki, rdeče luči na mostu reke Trave, ki je bil radi pasaže nekega parnika dvignjen. Težki avtomobil se na podeleni cesti ni mogel dovolj hitro usaviti ter se je zadel v zatvornico ter padel, preobrnil se med padcem, v globočino 10 metrov na kamentito škarko. Vsi trije potniki so se ubili, šofer si je razbil črepijo ter obeljal smrtonovarno ranjen.

— **Smrten padec z balkona.** 10 letni sin vladnega svetnika dr. Riesa v Berlinu je opazoval te dni s svojo 12 letno sestro z balkona stanovanja v III. nadstropju snežni metej. Deček se je sklonil pri tem preveč čez ograjo ter izgubil ravnotežje. Sestra mu je hotela pomagati, toda dečkova teža jo je potegnila seboj. Šele čez pol ure sta bila najdena otroka težko poškodovana na dvorišču. Deček je umrl kmalu po transportu v bolnico. Deklica si je razbila črepijo ter je njeno stanje brezupno. Njuna mati je bila ob času nesreče pri tretjem otroku, ki leži bolan na škrblatci.

— **Ziva baklja.** Čistilec lokomotiv Antonio de Nuzio v Trstu je bil tako nepreviden, da se je približal v svoji z oljem prepojeni službeni obleki ognju. Zato se je obleka vnela in mož je bol podočen v trenutku živi baklji. Kljub temu, da so mu prihiti njegovi tovariši takoj na pomoč ter ga pokili z vodo, je kmalu nato umrl v strašnih bolečinah.

— **Rudarska nesreča na Angleškem.** V rudniku v Birchenwoodu na Angleškem, se je pripetila velika eksplozijska katastrofa. Sedem rudarjev je blokiranih v jami. Doselej so izvlekli enega mrtveca.

— **Velika železniška nesreča v Rumuniji.** Na progi Veliki Varadin—Arad pri postaji Kisilvadin je skočil s tira neki brzovlak. Od potnikov je bilo samo nekaj ranjenih. Iz Arada je bil takoj poslan rešilni vlak, ki je naložil par potnikov ter se odpeljal proti Aradu. Vsled nepazljivosti strojevodje se je zaletel v težko natovorjeni tovorni vlak. Pri tem je bilo 5 oseb težko, 23 pa lahko ranjenih.

— **Nenavadna smrt šoferja.** V Genfu se je zastrupil te dni neki šofer s plini, ki so izhlapevali iz motorja njegovega avtomobila. Šofer plinov ni začutil do zadnjega trenutka, tako, da so ga našli mrtvega na avtomobilu.

— **Nesreča filmske igralki Lyje de Putti.** Iz Berlina poročajo: Znana filmska igralka Lyja de Putti se je skregala te dni v svojem stanovanju v Schönebergu s svojim zaročencem Blümelom. Preprič je končal s tem, da je Blümel razdražen odšel. Lyja de Putti je skočila k oknu ter ga klicala nazaj. Pri tem je izgubila ravnotežje in padla iz I. nadstropja na ulico. Pri padcu se je nekoliko poškodovala na kolenu, tako da mora ležati par dni v postelji. Po drugi verziji je hotela izvršiti samomor.

— **Poizkušeno izsiljevanje.** Mladi detronizirani perzijski šah, ki je zamenjal — kol se zdi ne nerad — svojo rezidenco v Teheranu s komfortabilnim hotelom v Parizu, dobliva že nekaj časa od svojega strica, katerega mu je, kot se zdi, »pumpal« svoječasnno 50.000 frankov, redno grozilna pisma. Stric proti svojemu nečaku, da pride v Pariz ter ga prišili z revolverjem v roki, da mu denar vrne. Pariška policija je podvela vse mere, ki so potrebne za to, da sprejme strica, kot se spodobiti ter ne zagreni eksšahu bivanja v Parizu.

— **Bombni atentat na »Kattowitz Zeitung«.** Te dni je bil izvršen na list »Kattowitz Zeitung« bombni atentat. Na doslej nepojasnjen način je bila užgana v prostoru, v katerem se nahajajo rotacijski stroji, večja množina eksplozivne snovi. Rotacijski stroji so ostali nepoškodovani, vendar pa druga materialna škoda ni neznatna.

— **Od žeparja kloroformiran.** Berlinska policija skuša razjasniti temno zadevo nekega trgovca. Mož se je pripeljal te dni v Berlin, da plača menico, glasečo se na 1500 mark. Denar je imel v žepu. V tramvajskem vozu se je seznanil z nekim pasažirjem ter jel govoriti z njim o trgovskih zadevah. Mož je izjavil, da je »priravljen investirati v njegovo trgovino 3000 mark. V svrh nadaljnega pogovora sta se podala v neko gostilno. Kmalu sta se sporazumela in tuje je izplačal trgovcu na lico mesta 3000 mark ter dobil od njega potrdilo. Nato sta sedla v avtomobil ter naročila vozniku, da ju pelje preu trgovčeve stanovanje. V avtomobilu je opozoril trgovceve neznanca kmalu na to, da se razširja v vozu neprijeten duh. Neznanec je odgovoril, da ne voha ničesar. Predno sta dospela na cilj, se je trgovec onesvestil. Kaj se je zgodilo potem z njim, ne ve. Zavedel se je šele dva dni nato ob železniški progi, kjer je ležal omočen ter slišal neposredno predno so ga transportirali na rešilno postajo — misleci, da je pijan — vse kar se je govorilo, ne da bi bil mogel odgovoriti ter pojasniti, da ni pijan. Trgovec trdi, da ga je neznanec kloroformiral ter mu odvzel ne samo 300. mark, ki mu jih je dal, temveč tudi njegovih 1500 mark, kakaj, ko se je zavedel, so bili njegovi žepi prazni.

— **Volkevi v Banatu.** Iz Velikega Beckereke poročajo: Te dni so napadli kmeta Jovana Antića in njegovo ženo, ko sta se vozila domov, volkovi. Volkovi so se vrgli predvsem na konja, od katerih so enega umorili, drugega pa težko poškodovali. Antić se je branil s kolom, kljub temu so volkovi tudi njega na roki precej težko poškodovali. Na njegove klice so prihiteli lovci, ki so enega od volkov ubili, dočim so ostali pobegnili.

— **Zaslužen plačilo je dobil.** V Moravski Ostravi gostuje že nekaj tednov glasovita plesalka Anita Berber. Po predstavi zahaja vsak dan v bar. Te dni se je približal Joži, v kateri je sedela s svojo družbo, močno vinjen starejši gospod. Ne da bi bil osebnostno z njo, ji je parkrat zaklical: »Anita, pridi takoj sem!« Končno je Anita vstala, pristopila k vinjenemu gospodu ter mu priložila, ne da bi izpregovorila kako besedo, krepko klofuto, nakar je prisleda zopet k svoji družbi, kot da se ni nič zgodilo.

— **Pretep v pariškem gledališču.** Te dni je prišlo ob priliki generalne skušnje v enem od prvih pariških gledališč med sinom pesnika Richepina in kritikom »Tempa« Pierrom Brissonom do ostrega konflikta, tekom katerega je dobil kritik od Richepina klofuto. Vsled tega je prišlo med nasprotnikoma do dvoboja na pištole, ki pa je končal nekrvavo. Nasprotnika sta se ločila, ne da bi se spravila.

— **Aretacija sleparske igralki.** V Kölnu ob Renu je bila aretirana 32letna igralka Henrieta Speide, ki ima na vesti številne goljufije. Med drugim jo išče dunajska policija. Na Dunaju je nastopala kot »grofica« in »baronica« ter izvajala lahkovernim ljudem pod lažljivimi prevezami posojila. Med drugim je osleparila soprogo nekega notarja za 700 šilingov, nekega trgovca za 4000, nekega bančnega uradnika pa za 3000 šilingov. Meseca decembra lanskega leta je bila obsojena na Dunaju pogojno na 2 meseca ječe, ker je izvalila nekemu trgovcu kožuh.

— **Borba z volkovi.** Uradniki male železniške postaje Prestane-Mattegna v Italiji so preživeli te dni hudo noč. Nekaj okoliški kmet je ustrelil velikega volka ter ga shranil v železniškem skladišču. Ko se je značilo, je prišla nenadoma velika tolpa volkov, ki je skušala glasno tuleči udreti v skladišče. Ker so bili uradniki neoboroženi, zverji niso mogli odpoditi. Zato so se zaklenili v pisarno ter niso mogli niti službe vršiti. Šele proti jutru so volkovi izginili.

— **Oblastveno dovoljeno kepanje.** Turingijsko prosvetno ministristvo je izdalo sledeč odlok: Z ozirom na to, da se pripete pri kepanju pogosto nesreče, ki imajo lahko za posledico odškodninske terjatve proti državi, odrejamo: Kepanje med odmorji v šolah brez nadzorstva učitelja je prepovedano. Boji s kepanjem pri telovadbi pod vodstvom učitelja so dovoljeni ter se kot zdrava telesna vaja priporočajo. Merjenje v glavo je učenem izrečno prepovedati.

— **Zopet človeška opica izsledena.** Kot poročajo londonski listi iz Bönskulena (Nizozemska Indija) so srečali 4 tamkajšnji domačini neko žival, ki je spadala najbrže med Orang-pendek (človeške opice). Ker so jo hoteli ujeti, je prišlo do srditega boja. Orang-pendek se je otresel vsled svoje velikanke moči vseh 4 nasprotnikov. Pri tem je enega od njih močno ugriznil. Zdravnik je ugotovil, da ugriz ne more biti niti od človeških zob, niti od zob keke znane živali. Tajinstveno bitje je visoko približno tričetrt metra.

— **Teozofi prorokujejo povratek Mesije.** Kot poroča »Chicago Tribune«, je razširjeno v krogih ameriških teozofov mnenje, da se vrne Mesija v kratkem zopet na zemljo. Kapiten Johnes pričakuje njegov povratek že tekom prihodnjih mesecev.

— **Si duo faciunt idem non est idem.** To je dokazal angleški duhovnik Nicholson, ki je hotel imeti te dni v Portdownu pri Belfastu posebno efektivno pridigo zoper modern damsko modo. Že davno je bil ta Kristusov namestnik znan kot velik original, in njegove pridige so bile silno dobro obiskane, posebno od strani dam. Toda njegov najnovejši domislek je bil vendar nekoliko preveč riskiran. Prišel je namreč na prižnico z zavihanimi rokavi, brez ovratnika, z odpeto srjaco in preko kolen zavihanimi hlačami. Utis: prestrašenje in začudenje, kmalu nato pa splošen smeh, ki ni hotel nehati. Tedaj je začel duhovnik grmeti zoper dekolitirane bluze, kratke rokave in krila svojih poslušalk. »Tako kot jaz izgledajo današnje ženske!« Proti ženskam obrnjen je vzkliknil: »Motite se, če mislite, da si boste pridobile na ta način spoštovanje moških!« Dobri mož ni prepričal ne moških, ne žensk, zakaj če razkazuje mlado dekle in star podeželski župnik svoje roke in noge, to ni isto. In reverend Nicholson bo moral pač seči po drugih sredstvih, če bo hotel doseči, da prode nekoliko sramežljivejša damska moda. Vsekako pa bo storil bolje, če bo svoje dvomljive čare v prihodnje skrival.

— **Vljudno naznanjamo cenjenim naročnikom,** da se je 22. dec. 4. l. preselila naša pisarna iz dosedanjih prostorov na Rimski cesti št. 13 v Slomškovo ulico 19 (v prejšnje prostore g. mest. stavb. Bričelja). Pri tej priliki se zahvaljujemo za cenj. naročila in se obenem najtopleje priporočamo za nadaljnjo naklonjenost. — Ljubljanska gradbena družba z o. z.

Ljubljana.

1— Umrla je predvčerajšnjim v starosti 69 let gospa Julijana Pavlin iz ugledne narodne rodbine. Pogreb se vrši danes ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Poljanska cesta 10 na pokopališče k Sv. Križu. Bodi ji lahka zemlja! Prizadetim naše iskreno sožalje!

1— Rodni sestanek društva »Treznosti« v Ljubljani se prihodnji terek ne vrši. Zato se pa vrši 31. decembra 1925 praznovanje Silvestrovega večera. Ustanovni občni zbor »Treznosti« se vrši 10. januarja 1926 v higijski točilnici na velesejmu. — Odbor.

1— Štirje vlom v Ljubljani. V noči od nedelje na ponedeljek so bili izvršeni v Ljubljani kar 4 vlom, in sicer vsi štirje v — šole. Vlomljeno je bilo v humanistično gimnazijo, v realno gimnazijo, v realno in v osnovno šolo na Grabnu. Večji plen so odnesli lopovi samo iz humanistične gimnazije, namreč 11.000 Din, od katerih je bilo 6000 Din last ravnatelja, 5000 Din pa uradnega denarja. Na Grabnu so dobili kakih 200, na realki kakih 100 Din, v gimnaziji na Poljanah pa sploh ničesar.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 22. decembra 1925.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921. den. 78, bl. 79; loterijska državna renta za vojno škodo den. 322, bl. 327; zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 205; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 210; Merkantilna banka, Kočevje den. 100, bl. 104; Prva hrvatska štedionica, Zagreb bl. 950; Slavenska banka d. d., Zagreb den. 49; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 125;

Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 120, bl. 125; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 100, bl. 110; »Šešire, tovarna klobukov d. d., Skofja Loka den. 115, bl. 120.

Blago: bukova drva, 1 m dolžine, suha, fco nakladalna postaja, 2 vag. den. 21.50, bl. 21.50; hrastovi hlodi od 30 cm prem. napr., od 2.50 metrov dolžine naprej, fco nakladalna postaja, 1 vag. den. 450, bl. 450; smrekove deske, 25 mm, III. vrsta, fco meja, 1 vag. den. 460, bl. 460; hrastovi neobrobjeni plohi, od 90 do 130 mm, eventual. z nekaj kom. 80 mm, od 2.50 m naprej, I., II., fco vag. Postojna tranz., 1 vag. den. 1200, bl. 1200; hrastovi neobrobjeni plohi, popolnoma zdravi, 90, 110, 130 mm deb., od 3 m dolžine naprej in 25 cm širine naprej, monte, fco meja, 10 vag.

den. 1100, bl. 1100; smrekovi remeljni, 30/60 in 50/60, monte, fco Postojna, 1 vag. den. 570, bl. 570; pšenica domača, 76/77, fco slov. post. bl. 300; pšenica bačka, fco vag. nakl. post., 1 vag. den. 285, bl. 285; koruza, umetno sušena, fco vag. nakladalna postaja, za l., 10 vag. den. 155, bl. 155; koruza, umetno sušena, fco vag. Novi Sad bl. 160; koruza nova, času primerno suha, fco vag. nakladalna postaja bl. 125; ajda domača, fco vag. slov. postaja bl. 255; proso domače, fco vag. slov. postaja bl. 200; proseni otrobi, nezmliti, fco vagon medjimurska postaja bl. 85; proseni otrobi, zmliti, fco vag. medjimurska postaja bl. 110; kisle zelje, b/n, sodčki po 50 kg, fco vag. Ljubljana bl. 200; fižol beli, banat, fco vag. nakladalna postaja bl. 200; brinje italijansko, fco vag. Ljubljana bl. 375; laneno

seme, fco vag. Ljubljana bl. 550; mast, gar. svinjska, v sodčkih po 50 kg, netto, fco sod, fco vag. nakladalna postaja bl. 2100; slivovka 50%, fco vag. Postojna tranz., sod posebej za 100 litrov bl. 1600.

BORZE.

Zagreb, 22. decembra. Devize: Newyork 56.064—56.664, London 272.76—274.76, Pariz 210—214, Praga 166.23—168.23, Curih 10.86 do 10.94, Milan 226.55—228.95, Berlin 13.275 do 13.475, Dunaj 7.6190—8.0160, Budimpešta 7.90—8.

Curih, 22. decembra. Beograd 9.185, Newyork 518, London 25.13, Praga 15.34, Pariz 19.15, Milan 20.89, Bukarešta 2.40, Dunaj 72.95, Sofija 3.775, Berlin 123.30, Budimpešta 72.50.

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Res, nima pomena, da bi sedaj razstavili avtomobil in ga dvignili iz jame. Čez pol ure že plava v jami in zopet čez eno uro se povzpne z lastno močjo na zemeljsko površino.

Če bi se bilo to zgodilo nekaj ur preje, bi sploh ne bili rabili Penhuenhov. Ali pa bi bilo bolje? Gotovo ne! Potem bi bil avto že Bog ve kje — in Leonor bi ne bila izvedela, da Georg še živi.

Če si prav premisli, ni to pravzaprav velika ugan-ka. Kdo pravi, da je bil res Georg oni človek, ki so ga tedaj pokopali?

Pač, polmrtev mož je to sam rekel — ko ga je vprašala, jeli on Georg. »Jaz sem,« je izustil s poslednjo močjo in izdihnil. Kolikokrat so že morda zadnje besede, ki so jih izgovorili umirajoči, napravile grozne nepravilnosti, ker so odgovorili z besedo, ki jim je bila stavljena v vprašanju takorekoč na usta.

Penhuenhi, okrog trideset mož, so delali skrbne obraze; litivanka pove deklici, za kaj jim gre.

Morda je to začetek deževnega časa, sicer bolj zgodaj kot navadno, potem pa morajo hiteti v svoje taborišče, da je prenesejo na varen kraj in rešijo povodnji.

(163)

»In kaj stori potem moja sestra s svojim vozom?« Pomiri ga, poglavar pa tudi vidi, kako plava težki voz v jami.

»Poglavar, ali mi ne moreš pomagati, da najdem svojega prijatelja?«

Ne, tega poglavar ne more. Georg ni rekel nič, prav nič, kake načrte, da ima. Leonor torej odsluži Penhuenhe, ki še vzamejo glave ubitim sovražnikom in potem odjezdijo sredi noči.

45. Na otoku v pampi.

Zopet je noč.

Avtomobil je vozil eno uro proti severu in potem čez dan brez cilja na vse strani.

Kaj vse se razvija v človeških možganih v dvajset štirih urah, ne moremo razložiti, če ima te možgane ženska, ki išče svojega izgubljenega ljubimca.

Ah, kaj je govorila Leonor z Adamom! Govorila sta celo o časopisnih malih oglasih, kjer dostikrat čitamo: Dragi, vrni se, vse je odpuščeno.

A zdaj tu sredi neskončne pampe! In o čemer se je pogovarjala z Adamom, ni bil niti tisoči del onih misli, ki so rojile po njeni glavi.

Končno stori Leonor najpametneje, kar more storiti: moliti prične; moli, da naj se ji izpolni najiskrenejša molitev, ki jo je kdaj poslala v nebo. To jo vsaj nekoliko pomiri.

Deževni čas pa se še ni začel, kakor so izprva mislili. Nebo je bilo še vedno temno, a ves dan ni padla niti kapljica dežja.

Zvečer so morali na strojih nekaj popravljati, kar se lahko zavleče še v noč.

Leonor obrne žaromet navzgor.

»Če vidi znano luč, bo gotovo prišel?«

»No, seveda,« reče Adam.

Kaj naj bi tudi drugega odgovoril?

»Recite vendar raje ne, saj tako sami ne verjamete!«

Sedaj molči Adam in Leonor moli dalje.

Ponoči okrog dveh je popravilo gotovo. Adam hoče še na zunanji strani nekaj pogledati, odpre zadnja vrata, stopi ven, najprej z desno nogo, potem počasi še z levo in ... potegne obe nogi kar najhitreje nazaj.

»Voda! Povsod voda! Saj sem imel v gumijevi nogi takoj tak čuden vlažen občutek!«

Žaromet obrnejo navzdol — da, vsa pampa je pod vodo. Prišla je popolnoma tiho.

Narasača kaj hitro. Kje v bližini se je moral utrgati oblak in čez nekaj minut že dvigne voda avtomobil, da plava.

Maksimus se izpremeni v motorni čoln in vozi zopet sem in tja. Leonor je nenadoma praznoverna, hoče od inšade, da ji pove, kam naj se obrne, da najde svojega dragega, in tako se prikaže solnce naslednjega dne...

Vsak hoče v Božiču in Novem letu

napravili svojim veselje s primernim darilom in to je le mogoče, če iste kupi pri trvdki

JOSIP PETELINC - Ljubljana

ki ima veliko zalogo žepnih robcev, rokavic, nogavic, pletenine, srajce za gospode, toaletne potrebščine, samoveznice, angleške šifone, fine klote, vezanino, čipke, torbice, nahrbtnike, police in še veliko, veliko drugih lepih in potrebnih stvari po znatno znižani ceni. — Na veliko in malo!

Velika izbira vsakovrstnih živih sladkovodnih in svežih morskih rib

F^a „RIBA“

J. OGRINC, Gradišče štev. 7.

Najbolje se kupi brez dvoma

„PRI NIZKI CENI“

Ignac Žargi - Ljubljana
Sv. Petra cesta.

Nudi cenj. odjemalcem veliko izbero raznega perila, nogavic, rokavic, zimске trikotaže ter raznih volnenih površnih jopic, jumperjev, moških sviterjev, otročjih obleke in jopic itd. Nadalje raznih vezanin, svile, kravati ter sploh veliko izbero za krojače in šivilje. — Znižane cene.

MALI OGLASI

Plačujem do 20 besed Dva 5-ov, vsaka nadaljnja beseda 50 par.

PREMOG - ČEBIN

Wolfova ulica 1/II. - Telefon 56.

50.000 Din

posijala išče izumitelj umotvora epohalne važnosti, odnosno bolje situiranega sotrudnika. Cenjene ponudbe poslati na upravo lista pod značko »Izumec«.

Akademik

išče sobo, če mogoče separirano, za takoj. Najraje v sredini mesta. Ponudbe na upravo lista pod »Soba«.

RADIO-aparate

in sestavne dele ima v zalogi

FRANC BAR, Ljubljana
Čankarjevo nabružje 44a.

Izurnjena stenografinja

in strojepiska z večletno odvetniško prakso išče službe. Gre tudi na deželo. Ponudbe prositi na upravo lista pod: »Vestnac«.

Fotografa

ali Amaterja za pokrajinske slike in stereofotografije, sprejememo za stalno. Ponudbe z referencami in navedbo plače pod šifro »Fotograf« na »Publicitas« d. d. oglasni zavod, Ljubljana, Selenburgova ulica 7. II.

Dve mladi gospodični

Slovenki, inteligentni, privatni uradnici v Ljubljani, želita radi pomanjkanja znanstva stopiti v korespondenco z mladimi gospodi od 18—25 let. Le resne ponudbe s sliko na upravo »Narodnega Dnevnika« pod šifro »Ljubezenc«, »Zvestoba«.

Gospodična

ki ljubi šport, želi poznanja z inteligentom športnikom in svrhu skupnih izletov. Penudbe na upravo lista s sliko pod šifro »šport«.

Znanja želi

z inteligentno gospodično visokošolec. Le resne ponudbe — neanonimne in s sliko — na upravo lista pod »Dvajsetletnac«.

Najboljši švicarski pletilni stroji na svetlu znamke

DUBIED

za obrt in industrijo. — Edina tovarniška zaloga za Slovenijo

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA
blizu Prešernovega spomenika.

„GROM“

CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDICIJSKI BUREAU
LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 41.

Naslov drzjavkam:
„GROM“.

Telefon Interurban
štev. 454.

PODRUŽNICE:

Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulturnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

Naročajte in širite **NARODNI DNEVNIK!**